

MAANTEEAMET

Taavi Sempelson

28.01.16 nr 23-1/15-00058/069

XXXX@XXXX.XX

Otsus atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamiseks

RESOLUTSIOON

- 1. Peatan Taavi Sempelson'i atesteerimistunnistuse nr 15330 kehtivuse kuni selle kehtivuse lõpuni, s.o 31.03.2018.**
- 2. Käesolev otsus jõustub elektroonilisest kättetoimetamisest.**

Otsuse vaidlustamise kord

Käesoleva otsuse peale on 30 päeva jooksul võimalik esitada vaie Maanteeametisse (Pärnu mnt 463a, Tallinn 10916, info@mnt.ee) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Otsuse põhjendused

Faktilised asjaolud

- Maanteeamet on alustanud haldusmenetlust liiklusseaduse § 75 lg 2 alusel ja juhindudes haldusmenetluse seaduse § 35 lg 1 p 3, ülevaataja Taavi Sempelson, isikukood 38605064244, tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbiviimise kvaliteedi üle. Järelevalvemenetlus viiakse läbi Maanteeameti tehnosakonnas, Sepa 23, Tartu, alates 16.11.2015. a.
- Vastavalt liiklusseaduse § 75 lg 4 p 2 on Maanteeameti järelevalveametniku pädevuses nõuda tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbiviimiseks õigust omavalt isikult vajalike dokumentide, andmete ja muude materjalide ning selgituste esitamist.
- Järelevalvemenetluse läbiviimise ajendiks on Maanteeametile 16.11.2015. a Politsei- ja Piirivalveametilt saabunud teave (edaspidi Politsei teave) (Maanteeameti dokumendiregistris registreeritud numbriga 15-00037/679) ülevaataja Taavi Sempelsoni poolt mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli reguleerivate õigusaktide rikkumise kohta.
- 15.10.2015. a teostas Taavi Sempelson Liiklusregistri infosüsteemi ARIS2 kohaselt ülevaatusi sõidukitele registreerimisnumbritega: XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX ja XXXXXX.

5. Politsei teabe kohaselt 15.10.2015. a, ajavahemikul XX:XX-XX:XX, teostas **Taavi Sempelson** sõidukile XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX (edaspidi XXX), korralise ülevaatuse, mille käigus vormistati kontrollkaart nr XXXXXX, otsusega tehniliselt korras. Sõiduki korralsel ülevaatusel sisestas Taavi Sempelson liiklusregistri infosüsteemi ARIS2 teadlikult sõidukilt XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, saadud heitgaaside testi tulemused. Nimetatud rikkumine on leidnud tõendamist Politsei- ja Piirivalveameti poolt läbiviidavas kriminaalmenetluses kogutud tõenditega.
6. 01.12.2015. a saatis Maanteeamet Taavi Sempelsonile järelepärimise tema poolt 15.10.2015. a kell XX:XX sõidukile XXX teostatud korralise ülevaatuse töomahu osas, kus ülevaatuse vormistamise käigus märgiti sõidukile heitgaaside testi mõõtetulemusteks teise sõiduki heitgaaside testi mõõtetulemused.
7. 07.12.2015. a saabus Taavi Sempelsonilt e-postiga seletuskiri (Maanteeameti dokumendi registris registreerimisnumbriga 15-00058/059). Seletuskirjas selgitas Taavi Sempelson, et sõidukile XXX korralise ülevaatuse ajal tuvastas ta, et sõidukil on probleemid heitgaasidega. Heitgaaside testi mõõtetulemused jäid üle lubatud normide. Korraks olid näidud isegi peaaegu korras, aga seejärel tõusid uuesti ja rohkem enam paika ei läinud. Auto esitaja viibis mõõtmiste ajal samas ruumis. Muid vigu Taavi Sempelson autol ei tuvastanud. Vestluse käigus auto esitajaga tekkis Taavi Sempelsonil kaastunne sõiduki esitaja vastu. Auto esitaja lubas ka pärast auto korda teha. Taavi Sempelson autol muid rikkeid ei tuvastanud ja teadis, et heitgaaside probleeme on suhteliselt keeruline ja kulukas lahendada ning kuna gaasid ei olnud väga kõrged, otsustas Taavi Sempelson sõiduki esitajat "aidata" kasutades selleks oma isiklikku sõidukit XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX. Taavi Sempelson selgitas, et 15.10.2015. a sõidukile XXX korralise ülevaatuse teostamise käigus vormistas ta kontrollkaardi, millel on märgitud otsus „tehniliselt korras“, kasutades selleks teiselt sõidukilt saadud mõõtetulemusi.
8. 10.12.2015. a toimus Maanteeameti sõidukite tehnoulevaatuse kvaliteedi kontrolli komisjoni (edaspidi komisjon) koosolek, mille käigus vormistati protokoll nr 15-00058/063. Vastav komisjon on moodustatud Maanteeameti peadirektori 26.08.2015. a käskkirjaga nr 219 ning selle eesmärgiks on tehnonõuetele vastavuse kontrolli kvaliteedile hinnangu andmine ja ettepanekute tegemine rakendatavate meetmete osas. Komisjoni koosolekule oli kutsutud ka Taavi Sempelson, et ta saaks enda teostatud ülevaatuste asjaolude kohta avaldada oma arvamust, esitada selgitused ja vastuväited. Komisjonile antud selgituste kohaselt olid sõiduki XXX heitgaasid üle normi ja peaaegu said normi, kuid siis läksid ikkagi paigast ära. Ta jätkas ülevaatuse teostamist ja vestles lõpus autoomanikuga. Autoomanik küsis, et ehk on ikka võimalik läbi saada ja T. Sempelson leebus eeldusel, et sõiduk tehakse hilisemalt korda. Sempelson kasutas normi piiresse jäävate heitgaasinäitude saamiseks endale kuuluvat sõidukit XXX. Sõidukiomanik saadeti heitgaasi testi ajaks ooteruumi. Otsus vormistati „tehniliselt korras“. Taavi Sempelson ei kasuta sõidukit selleks otstarbeks tihti, aga korra on teinud seda nii XXXX kui ka XXXX palvel. XXXX palus sõidukit, kuid Sempelson ei teadnud, milleks. Ta ei ole eelnevalt ise oma sõidukit manipuleerimise eesmärgil kasutanud. Sõiduki võtmed on töö ajal kontoris laua sahtlis ning Sempelson ei tea, kas keegi on omavoliliselt tema sõidukit kasutanud. Ta ei õigusta end ja kahetseb oma tegu. Seega on kõnealune rikkumine tõendamist leidnud menetlusosalise enda kirjalike ja suuliste seletusega.
9. 10.12.2015. a komisjoni koosoleku protokoll kohaselt teeb komisjon Maanteeameti peadirektorile ettepaneku peatada Taavi Sempelsoni ülevaataja tunnistuse kehtivus kolmeks (3) aastaks.

Õiguslikud põhjendused

10. Vastavalt liiklusseaduse § 73 lg 6 korraldab mootorsõiduki ja selle haagise ülevaatus ning samuti kontrollib selle nõuetekohast läbiviimist ja kvaliteeti Maanteeamet.
11. Liiklusseaduse § 73 lg 12 kohaselt kehtestab mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja korra majandus- ja kommunikatsiooniminister määrusega.
12. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 18.07.2011. a määrusega nr 77 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“ (edaspidi määrus) on kehtestatud mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord, sealhulgas varustuse kontrollimise tingimused ja kord, tehnonõuetele vastavuse kontrollimise liigid, tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tähtajad, tehnonõuetele vastavuse kontrollist vabastatud sõidukite loetelu, tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel esitatavate dokumentide loetelu ja nõuded tehnonõuetele vastavuse kontrolli kohta.
13. Määruse § 8 lg 1 loetleb sõiduki ülevaatusel kohustuslikule kontrollimisele kuuluvad osad, seadmed, sõlmed ja varustuse.
14. Määruse § 9 lg 1 kohustab sõiduki ülevaatusel avastatud rikked või puudused ülevaatajal kandma kontrollkaardile. Ülevaataja peab avastatud rikke või puuduse tõsidust hindama vastavalt määruse lisas 4 toodud nõuetele.
15. Määruse § 9 lg 2 kohustab ülevaataja kontrollkaardile märkima seadmetega kontrollitud pidurite ja heitmete mõõtmistulemused, mootorsõiduki hodomeetri näidu ning määruse §-s 10 nimetatud otsuse.
16. Määruse § 10 lg 1 punkt 3 alusel tuleb teha ülevaatusel otsus „*esitada korduvülevaatus*“, kui sõidukil on viis või enam väheohtlikku riket või puudust ehk kasvõi üks ohtlik rike või puudus.
17. Liiklusseaduse § 74 lg 5 alusel peab mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollija olema atesteeritud. Atesteerimist korraldab ja atesteerimistunnistuse väljastab Maanteeamet.
18. Maanteeamet on väljastanud 05.10.2015. a Taavi Sempeltonile Liiklusseaduse §74 lg 5 kohase atesteerimistunnistuse, numbriga 15330, kehtivusega kuni 31.03.2018.
19. Taavi Sempelton on teostanud 15.10.2015. a ülevaatus 12 sõidukile, millest 1 sõiduki puhul (registreerimisnumber XXXXXX) on Taavi Sempelton teadlikult jätnud sisestamata kontrollkaardile sõidukil esinenud rikkeid või puudusi ning on lubanud liiklusesse ühe liiklusele ning keskkonnale ohtliku sõiduki. Nimetatud sõiduk oli vanuseliselt liikluses olnud 21 aastat. Määruse § 6 lg 1 p 2 järgselt on M₁ kategooria sõiduki, vanusega üle 10 aasta, ülevaatuste vahemik kuni 12 kuud. Sõiduki vananedes muutub sõiduk liiklus- ja keskkonnoohtlikumaks ning vajab ülevaatusel töömahu- ja kvaliteedinõuete kõrvalekaldumatut täitmist.
20. 15.10.2015. a teostas Taavi Sempelton korralist ülevaatus sõidukile XXX. Korralise ülevaatus käigus sõiduki heitgaaside mõõtmisel selgus, et sõiduki XXX heitgaaside mõõtetulemused ei vastanud majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse 42 Lisa 1 kood 708 toodud nõuetele. XXXX esitaja palus sõiduk määrata tehniliselt korrasolevaks. Selle palve peale teostas Taavi Sempelton heitgaasi testi talle endale kuulvale sõidukile XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX. Saadud mõõtetulemused, mis vastasid majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse 42 Lisa 1 kood 708 toodud nõuetele, sisestas Taavi Sempelton aga hoopis XXX korralise ülevaatus mõõtetulemusteks. Seejärel tunnistas Taavi Sempelton sõiduki korrasolevaks. Antud teoga on Taavi Sempelton rikkunud määruse § 8 lg 1 toodud

töömahtu, kuna 15.10.2015. a XXX teostatud heitgaaside testi tulemusi ei kontrollitud vastavalt ettenähtud metoodikale. XXX korralise ülevaatus heitgaaside mõõtmise ajal selgunud rikke kontrollkaardile kandmata jätmisega rikkus Taavi Sempelson määruse §9 lg 1 ja lg 2 sätestatud ülevaataja kohustust sõiduki ülevaatusel avastatud rikked või puudused kanda kontrollkaardile. Kontrollkaardile otsuse „tehniliselt korras” märkimisel on Taavi Sempelson rikkunud määruse § 10 lg 1 punkti 3, kuna lisa 4 punkti 8.2.1.2 järgi tuleb majandus- ja kommunikatsiooni ministri määruse 42 Lisa 1 kood 708 toodud nõuete mittetäitmise korral sõiduki tehnilist puudust hinnata ohtlikuks veaks ja määruse § 10 lg 1 punkt 3 järgi tuleb kontrollkaardile sel juhul märkida otsus „*esitada korduvülevaatus*”. Ülevaatus töömahtu rikkumisega ja tahtlikult vale otsuse tegemisega on Taavi Sempelson eiranud määruse § 1 lg 4 eesmärki tagada sõiduki liiklusele ohutu ja loodushoidlik tehnoseisund.

21. Punktis 20 kirjeldatud teoga on Taavi Sempelson rikkunud mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli reguleerivaid õigusakte, jättes XXX heitgaasid mõõtmata, kuigi määruse § 8 lg 1 ülevaatus töömaht seda nõuab, ja kontrollkaardile kandmata, kuigi määruse § 9 lg 1 ja 2 seda nõuab. Kuivõrd kõnealust rikkumist ei põhjendanud prognoosimatud või Taavi Sempelsoni tegevusest olenematud asjaolud, vaid Taavi Sempelsoni teadlik tegevus, ei saa rikkumist pidada ebaoluliseks ega vabandatavaks. Taavi Sempelsonil puuduvad Maanteeameti andmetel varasemad mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli reguleerivate õigusaktide rikkumised, mida Maanteeamet käesoleval juhul arvestab kergendava asjaoluna. Raskendava asjaoluna käsitleb Maanteeamet asjaolu, et Taavi Sempelson on korduvalt teiste ülevaatajate nõudmisel, teostanud enda sõidukile, XXX (registreerimisnumbriga XXX), heitgaaside testide mõõtmist, mida on kasutatud teistele sõidukite ülevaatus tarbeks normidele vastavate heitgaaside mõõtetulemuste sisestamiseks Liiklusregistri infosüsteemi ARIS2-te (vt käesoleva otsuse p 8).
22. Komisjon tegi ettepaneku peatada Taavi Sempelsoni atesteerimistunnistuse kehtivus 3 aastaks. Liiklusseaduse § 74 lg 8 kohaselt võib Maanteeamet peatada atesteerimistunnistuse kehtivuse kuni selle kehtivuse lõpuni ning keelduda uue atesteerimistunnistuse väljastamisest kolme aasta jooksul alates atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamisest, kui tunnistuse omaja on rikkunud mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli reguleerivaid õigusakte. Taavi Sempelsoni atesteerimistunnistus on väljastatud 05.10.2015 ja see kehtib kuni 31.03.2018. Maksimaalne võimalik karistus Taavi Sempelsonile oleks käesoleval juhul atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamine alates 28.01.2016 ja selle väljastamisest keeldumine 3 aasta jooksul alates atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamisest, s.o. kuni 28.01.2019.a.
23. Maanteeamet peab käesoleval juhul proportsionaalseks Taavi Sempelsoni atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamist kuni selle kehtivuse lõpuni, s.o 31.03.2018, s.o umbes 2 aastaks ja 2 kuuks. Maanteeamet arvestab siinkohal järgmisi asjaolusid. Rikkumise toimepanemise ajal töötas Taavi Sempelson ülevaatajana Tehnilise Ülevaatus OÜ ülevaatuspunktis. Tehnilise Ülevaatus OÜ ja Maanteeameti vahel on sõlmitud liiklusseaduse § 191 lg 1 alusel sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrolli teostamise haldusleping. Taavi Sempelsoni poolt ülevaatus teostamisel on tegemist seega haldusülesande täitmisega halduskoostöö seaduse § 3 lg 3 tähenduses. Haldusülesannete täitmise suhtes eksisteerib avalik huvi, mis toob kaasa ülesannet täitva isiku kõrgendatud hoolekohustuse ning nõuded tema tegevusele. Avalik võim peab kahtlemata tegutsema seaduslikult. Taavi Sempelson andis käesoleval juhul oma ametiseisundit kasutades ja tahtliku tegevusega õiguse kasutada liikluses sõidukit, mille tehnoseisundit ta ei kontrollinud kooskõlas õigusaktidega. Ülevaataja, kui mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse hindaja ja seeläbi ka liiklusohutuse eest vastutava isiku, puhul ei saa aktsepteerida tegevust, kus Taavi

Sempelson, vaatamata teadmisele, et XXX esines liiklusohtlik puudus, otsustas siiski selle sõiduki lubada liiklusesse. Selleks võltsis ta isiklikku sõidukit (XXX, registreerimisnumber XXXXXX) kasutades sihiteadlikult mõõtetulemusi ja sisestas Maanteeameti liiklusregistri infosüsteemi ARIS2 valed andmed, et saaks XXX vormistada kehtiva ülevaatus. Antud juhtumil ei ole tegemist ei hooletuse ega ka raske eksimusega, vaid tahtliku ja sihiteadliku tegevusega lubada liiklusesse ohtliku veaga sõiduk, eirates seejuures ülevaatusse üldesmärki ja õigusaktides sätestatud kohustusi, mille täitmise kohustuse on Taavi Sempelson vabatahtlikult endale võtnud ülevaatajana tööle asudes. Taavi Sempelson on oma vastavaid tegusid ise tunnistanud. Maanteeamet ei saa mõistetavalt tolereerida olukordi, kus tahtlikult ülevaatusse teostamist reguleerivaid õigusakte rikkunud ebaaus (ameti)isik saab koheselt jätkata ülevaatusse teostamist. Ülevaatusse teostamise peamiseks eesmärgiks võib pidada seda, et liikluses kasutataks üksnes tehnonõuetele vastavaid sõidukeid, kaitstes liiklusohutuse ning keskkonnaohutuse kaudu inimeste elu ja tervist, samuti ka vara (omandit). Kui isik, kes on tahtlikult ülevaatusse teostamist reguleerivaid õigusakte rikkunud, saaks koheselt jätkata ülevaatusse teostamist, ei oleks ülevaatusse eesmärgid täidetud ja ohtu sattuda inimeste elu ja tervis, samuti tekkida oht keskkonnale. Maanteeamet peab tagama ning tegema kõik vajaliku selleks, et ülevaatusse teostaksid üksnes pädevad ja ausad ülevaatajad. Seda kinnitab ka majandus- ja kommunikatsiooniministri 01.03.2013 määrus nr 16 „Maanteeameti põhimäärus“ (edaspidi põhimäärus). Põhimääruse § 1 lg 1 kohaselt on Maanteeamet Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, kellel on juhtimisfunktsioon, kes teeb riiklikku järelevalvet ja kohaldab riiklikku sundi ning osutab avalikke teenuseid seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses. Muuhulgas korraldab Maanteeamet ülevaatusse teostamist (vt põhimääruse § 10 p 36; § 17 lg 16 p 2), samuti on Maanteeameti üheks põhiülesandeks põhimääruse § 9 p 2 kohaselt liiklusohutuse suurendamine ja liiklusvahendite keskkonnakahjulikkuse vähendamine. Samas arvestab Maanteeamet ka kergendavat asjaolu (vt käesoleva otsuse p 21).

24. Eeltoodud põhjustel ja kaalutlustel, olles hinnanud käesolevas menetluses kogutud tõendeid, tuginedes selgunud asjaoludele, muuhulgas ka toimepandud rikkumise olulisusele, ning osaliselt arvestades komisjoni ettepanekut, peatab Maanteeamet ajutiselt Taavi Sempelsoni atesteerimisetunnistuse kehtivuse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Priit Sauk
Peadirektor

Ruslan Serov
ruslan.serov@mnt.ee